

HERAS&SERRAHIMA

SOCIETAT

Encontre de barques de vela llatina

Veles e vents

Des de fa uns anys, es fa a Cadaqués una concentració que rememora una forma de navegar que un temps va ser una de les més habituals de la Mediterrània: la vela llatina. Barques de tot arreu de la nostra geografia se citen en aquest poble de l'Alt Empordà.

L'evolució del món ens ha portat a abandonar i a oblidar molts dels sistemes i mitjans de supervivència que tenien els nostres avantpassats. El que antigament era una necessitat és ara, com a molt, un esport o un entreteniment. El mar no ha estat aliè als avenços tècnics. Però, per sort, el desenvolupament, no ha aconseguit de fer oblidar el caire misteriós, màgic i romàntic que des de sempre ha exercit el mar, ni ha pogut fer-nos oblidar la forma més autèntica de navegar: la vela.

L'enginyer de l'home ha creat diverses formes d'anar a la vela, i en l'actualitat el seu desenvolupament és tan important que trobem autèntics prototips que poden competir amb els més avançats dissenys aeronàutics. El camí per arribar fins aquí ha estat llarg, i cal reconèixer que el primer home que va pensar en les possibilitats que podia tenir un tros de tela per a propulsar una embarcació va fer una des-

Cadaqués es converteix una volta a l'any en la capital de la vela llatina.

HERAS&SERRAHIMA

Tot i haver estat superades, les embarcacions de vela llatina continuen traent un bon rendiment al vent.

HERAS&SERRAHIMA

La silueta d'aquesta vela era molt comuna a les nostres costes.

HERAS&SERRAHIMA

Els encontres de Cadaqués ajuden a conservar unes embarcacions cada volta més escasses.

HERAS&SERRAHIMA

coberta tan o més important que la invenció de la roda.

L'aparell de la llatina és molt característic: vela triangular fixada a un verga (an-tena) que, unida perpendicularment a l'arbre vertical que porta l'embarcació, permet d'orientar la vela al vent. Resulta, doncs, un sistema de propulsió rudimentari i alhora complicat de fer funcionar, motiu pel qual ha desaparegut.

El naixement de la vela llatina no és clar i es perd en la foscor dels temps; grecs, romans, àrabs..., no se sap. El fet

cert és que la seva àrea de màxima difusió va ser la Mediterrània. El millor rendiment de les veles quadrades en les grans travessies i l'evolució posterior d'altres sistemes de navegació com les veles àuriques i, ja molt més endavant, les Marconi, relegaren la llatina a la navegació de petites embarcacions de cabotatge i de mars interiors. El naixement del motor, va representar l'últim cop mortal i la va fer desaparèixer completament dels nostres mars.

En aquests darrers temps, emperò, sem-

bla que assistim a un renaixement de la vela llatina. A molts ports de la Mediterrània s'ha volgut recuperar el gust per aquesta forma de navegació. A casa nostra, aquesta revifalla també hi té lloc. I si hi ha una zona en la qual es pot parlar d'autèntica passió, és a les comarques del nord.

Arran de la celebració del Mil·lenari de Catalunya, es va desenvolupar a Cadaqués la primera trobada de barques de vela llatina, l'any 1988. Gràcies a l'interès de les entitats de la vila, la col·laboració de molts patrons de la Catalunya Nord i l'entusiasme de cadaquesencs i vilatans de segona residència –entre els quals cal recordar Lluís Zandrera–, la trobada s'ha anat repetint any rere any, amb un considerable augment de la participació, que enguany –i malgrat el poc vent que bufava– ha arribat a una quarantena d'embarcacions, procedents de diversos llocs de la nostra geografia: Port Bou, Colera, Portvendres, Cotlliure, Banyuls, Port de la Selva i, evidentment, Cadaqués. Enguany, a més, hi ha participat el Capitán Arguello de Calafell, barca de la qual fou patró el poeta i editor Carlos Barral.

La imatge de la badia de Cadaqués, plena de barques amb les veles llatines desplegadas, desperta en els més grans el record d'èpoques llunyanes. I per als més joves és una ocasió única de veure una forma de navegació que, malgrat el pas del temps, no ha perdut el seu encant.

Pocs perfils resulten tan elegants com el d'un veler amb aparell llatí.

HERAS&SERRAHIMA

Constantí Kontos